

persbericht

Parnassusplein 5
Postbus 16164
2500 BD Den Haag
T 070 340 70 00
F 070 340 70 44
www.scp.nl

Inlichtingen bij
Dr. M.G. Permentier
m.permentier@scp.nl
T 070 340 7537

Wonen, wijken & interventies

Krachtwijkenbeleid in perspectief

Den Haag, 21 juni 2011

- Herstructurering van de woningvoorraad en de verkoop van sociale huurwoningen hebben positieve effecten op de leefbaarheid en veiligheid in stadswijken.
- Uitbreiding van groen en de aanwezigheid van sport- en speelvoorzieningen hebben weinig aantoonbare positieve effecten op de leefbaarheid en veiligheid.
- De positie van de 40 aandachtswijken is in de periode 1999-2008 in sociaaleconomisch opzicht nauwelijks veranderd.
- Terwijl de autochtone middenklasse nog steeds wegtrekt uit de aandachtswijken, zien we in deze wijken de laatste jaren een vestiging van de niet-westerse middenklasse. De middenklasse bewaart vaak wel afstand tot andere bewoners en tot de problemen van de wijk. Ze zijn over het algemeen redelijk tevreden met de wijk.

Dit zijn de belangrijkste conclusies uit de SCP-publicatie *Wonen, wijken & interventies. Het Krachtwijkenbeleid in perspectief*. Het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Directoraat-Generaal Wonen, Wijken en Integratie heeft het Sociaal en Cultureel Planbureau in 2008 verzocht een onderzoek in te stellen naar ontwikkelingen in stadswijken, waaronder de 40 'krachtwijken', ook wel bekend als 'Vogelaarwijken' of 'aandachtswijken'. Hoe effectief zijn wijkinterventies ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in stadswijken? Welke veranderingen in de sociaaleconomische samenstelling van de bevolking zijn in de aandachtswijken zichtbaar? Veranderen de bewoners of komen er andere bewoners? Welke mate van buurtbinding hebben de aandachtswijkbewoners?

In dit empirisch onderzoek hebben de gebruikte gegevens grotendeels betrekking op de periode voor de invoering van het krachtwijkenbeleid, namelijk 1999-2009. In 2013 zal deze studie een vervolg krijgen, waarbij specifiek de invloed van het krachtwijkenbeleid op de leefbaarheid en bevolkingssamenstelling van de betreffende wijken wordt onderzocht.

Herstructurering van de woningvoorraad en de verkoop van sociale huurwoningen hebben positieve effecten op leefbaarheid en veiligheid in stadswijken

Herstructurering van de woningvoorraad door middel van sloop en nieuwbouw draagt bij aan de leefbaarheid en veiligheid in stadswijken. Zo neemt de ervaren criminaliteit in wijken met een dergelijke ingreep af, voelen bewoners zich minder onveilig en stijgt de tevredenheid met de woonomgeving. Deze verbeteringen doen zich nog sterker voor in herstructureringswijken waar sociale woningen gesloopt zijn en vervangen door koopwoningen. De verkoop van sociale huurwoningen heeft eveneens een positief effect op de leefbaarheid en de veiligheid, vooral op de sociale cohesie in de wijk.

Uitbreiding van groen en de aanwezigheid van sport- en speelvoorzieningen hebben weinig aantoonbare positieve effecten op de leefbaarheid en veiligheid

Tegen de verwachting in lijken leefbaarheid en veiligheid nauwelijks te verbeteren met de aanleg van groen en sport- en speelvoorzieningen. Er is wel een geringe afname van geweld in de wijk, maar opvallend genoeg leveren de maatregelen geen belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Een mogelijke verklaring voor deze bevinding is dat de aanpassingen in de openbare ruimte (nieuwe) gebruikers aantrekken die voor overlast zorgen en de veiligheidsbeleving negatief beïnvloeden. In vervolgonderzoek zal deze onverwachte bevinding nader onderzocht worden.

De positie van de 40 aandachtswijken is in de periode 1999-2008 in sociaaleconomisch opzicht nauwelijks veranderd

In de periode voorafgaand aan het krachtwijkenbeleid werd in de aandachtswijken meer verhuisd dan in de andere stedelijke woonbuurten. De sociaaleconomische positie van de aandachtswijken is ten opzichte van de andere wijken echter maar beperkt veranderd. De bewoners die zich nieuw in aandachtswijken vestigen, hebben gemiddeld een iets lagere sociaaleconomische status dan de bewoners die de wijk hebben verlaten, maar aan de sociaaleconomische status van deze wijken verandert weinig. In dit opzicht verschillen de aandachtswijken niet van de overige stadswijken in dit onderzoek.

Autochtone middenklasse verlaat aandachtswijken; niet-westerse middenklasse vestigt zich juist daar. De middenklasse voelt zich niet sterk verbonden met de aandachtswijk waar ze woont.

Er doen zich wel verschillen voor tussen de wijken als het gaat om verhuizingen van niet-westerse migranten en autochtone Nederlanders. Niet-westerse migranten uit de middenklasse vestigen zich vanaf 2004 in aandachtswijken; onder de autochtone middenklasse bevinden zich meer vertrekkers dan vestigers.

Autochtone en allochtone bewoners die tot de middenklasse behoren, hebben in het algemeen wel oog voor de problemen in de wijk, maar ondervinden er naar eigen zeggen tegelijkertijd weinig hinder van. Dat komt onder meer doordat zij weinig op de wijk en medewijkbewoners gericht zijn. De middenklasse voelt zich weinig met hun wijk verbonden, maar als bewoners zijn we wel tevreden met de wijk.

SCP-publicatie 2011-12, Wonen, wijken en interventies, Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau, juni 2011, ISBN 978 90 377 0065 7, prijs € 19,00.

De publicatie is verkrijgbaar bij de (internet-)boekhandel of te bestellen via de website: www.scp.nl. Het rapport is integraal in te zien op de website van het SCP.

Voor meer informatie over de inhoud van deze publicatie dr. Matthieu Permentier, tel.: 070 - 3407537, e-mail: m.permentier@scp.nl.

Wilt u op de hoogte blijven van de uitgaven van het SCP? Meldt u dan aan via de website door te klikken op [attenderingservice](#) (onder de ingang 'publicaties'). Voor een overzicht van [binnenkort te verschijnen publicaties](#): klik op [Aankomende publicaties](#) (onder de ingang 'publicaties').